

Creski Kolbe i hrvatski mučenik

Danijel Delonga

Stota obljetnica rođenja fra Placida Cortesea, mučenika i kandidata za beatifikaciju, spomenuta je u njegovu rodnom Cresu 7. ožujka. Creski Kolbe, kako ga nazivaju, umro je kao mučenik ubijen od nacista 1944. u Trstu. U ratnim godinama u Italiji pomagao je progonjenim Židovima, zarobljenim Hrvatima, Slovincima, Česima i savezničkim vojnicima. U mjesnoj je Crkvi dobro poznato njegovo zalaganje za pravdu i hrabro svjedočenje vjere i ljubavi prema bližnjemu. Unatoč mukama kojima je bio podvrgnut nakon uhićenja, junačkom šutnjom nije nacistima odao ništa što su od njega željeli saznati.

Hrvatski mučenik

Na stotu obljetnicu njegova rođenja svečano je otkrivena spomen-ploča na njegovoj rodnoj kući u Cresu, a nakon toga je održan spomen-susret na kojemu je o fra Placidu govorio fra Ljudevit Marčić, autor dviju Corteseovih biografija te je predstavljen i dokumentarni film »Odvajnost šutnje«. Okupila su se brojna braća franjevac konventualaca iz Italije, Slovenije i Hrvatske, a okupljene su pozdravili gvardijan creskoga samostana fra Alojzije Litrić, provincijal Hrvatske provincije sv. Jeronima fra Đuro Hontičić, delegat krčkoga biskupa i gradonačelnik Cresa.

U samostanu sv. Franje, u kojemu je Cortese započeo svoje redovničko služenje, misu je predvodio riječki nadbiskup Ivan Devčić i uvrstio o. Cortesea u hrvatske mučenike. »On se uvrstio u nepreki-

Snimio: D. Delonga

● U samostanu sv. Franje misu je predvodio riječki nadbiskup Ivan Devčić i uvrstio fra Placida u hrvatske mučenike

U ratnim je godinama u Italiji pomagao progonjenim Židovima, zarobljenim Hrvatima, Slovincima, Česima i savezničkim vojnicima te su ga nacisti mučili i ubili

nuti niz svjedoka vjere od prvih kršćanskih vremena do danas. Oni predstavljaju najdragocijeniju baštinu Crkve o kojoj je sluga Božji Ivan Pavao II. u Godini Velikog jubileja napisao: 'Baština je to koju ne treba rasuti, već je predati trajnoj obvezi zahvalnosti i obnovljenomu nasljedovanju' (NMI, 7). Potaknuta tim riječima, naša je Crkva pokrenula projekt izgradnje crkve Hrvatskih mučenika na Udolini, pri čemu se hrvatsko ne odnosi isključivo na nacionalnu pripadnost nego ima i geografsko značenje, što znači da su 'hrvatski mučenici' svi oni koji su, neovisno o nacionalnosti, slijedeći Isusa Krista, dali svoj život na prostorima Hrvatske od početaka kršćanstva do danas da bi drugi ovdje mogli bolje živjeti. To znači da toj dragocjenoj baštini koja je izniknula na današnjem hrvatskom tlu po rođenju pripada i sluga Božji fra Placido Cortese.« Nadbiskup je

potaknuo na nasljedovanje primjera toga mučenika u ljubavi i solidarnosti. »Neka nas Kristov primjer, koji je slijedio i fra Placido, trajno potiče na izgradnju mostova ljubavi, solidarnosti i prijateljstva između ljudi neovidno o vjeri, naciji ili bilo kojoj drugoj pripadnosti,« zaključio je nadbiskup Devčić.

Pokrenut proces za beatifikaciju

O. Placido Cortese rođen je u Cresu 7. ožujka 1907. Nakon ulaska u sjemenište franjevac konventualaca školovao se u Camposampieru i Cresu, a teologiju studirao u Rimu, gdje je u bazilici sv. Ivana Lateranskoga u Rimu 6. srpnja 1930. zaređen za svećenika.

Kao svećeničko geslo uzeo je riječi sv. Pavla iz Druge poslanice Timoteju: »Dijeli sa mnom te gobe kao dobar vojnik Krista Isusa!« Redovničkim se zavjetima revno posvetio služenju i

izjavio kako je spreman slijediti Gospodina do mučeničke smrti. Nakon pastoralnoga djelovanja u Padovi i Milanu, g. 1937. preuzeo je upravu svih izdanja izdavačke kuće »Messaggero di s. Antonio«. Corteseu je 1942. povjerena karitativna služba među internircima iz Istre u logorima sjeverne Italije, po izričitoj želji pape Pija XII.

Posmrtno je odlikovan od engleskog admirala Alexandera, kao i od čehoslovačkoga predsjednika Edvarda Beneša, a grad Padova je 1951. nazvao jednu ulicu njegovim imenom, želeći na taj način biti tumačem još živoga sjećanja svega građanstva na Corteseovo herojsko djelo.

Nakon uhićenja i smrti dugo se nije znalo za njega i samo se pretpostavljalo gdje je i kako umro. Sve dok na vidjelo nije izišlo svjedočanstvo Adele Lapanje Dainese koja je posljednja sreća o. Cortesea u tršćanskom zatvoru. Ona je posvjedočila na koji je način podnio mučeničku smrt. Biskupijski proces kauze za beatifikaciju creskoga franjevac konventualaca završio je 15. studenoga 2003. u Trstu. ■